د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستی- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نوګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی، و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپریږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګکار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له دردہ حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- يوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کيفيت دی.ژوند بې خونده کيدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کيدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کيفيت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډيرکوښښ شوی دي.

زما په عقيده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنيا ټولې مشهورې ژبې د ليکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معيار ته رسيدلي دي. شعر بايد د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معياراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه بايد د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پيغام ورته ويل کيدی او د قوم د فکر د تنوير او د ذهني تربيت موجب ګرځيدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزايا ليدل کيږي. په تير وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثيره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پښتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او ديوانونو ته زياته اړتيا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت يو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداريم.او د پښتانه جامعې د پاره يې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قيام الدين (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرليك:	مخ:
شاعر	۱
ښکلا او هنر	۱_۳
دصلح نړۍ	۳_۵
مينه او دوستي	۵_۷
صلح کل	۷
ابتکار	۷_۸
ژوند	۸_۹
دمونشن دسفريوه خاطره	۹
دهقاني	۱۰_۱۱
دوطن محبت	۱۱
دوطن پالنه	۱۲_۱۳
ګرانه وطنه!	۱۳_۱۵
دوطن خاوره	۱۵_۱۶
سپين غر	۱۶_۱۸
په باغ کښې	۱۸_۲۰
آزادي	۲۰
دزړه شکوه	۲۱
دژوند ډيوه	۲۱_۲۳
پسرلی راغلی	۲۳
دبهار فيض	۲۴
دخزان سندره	۲۵_۲۶
دمني خاطره	۲۶_۲۷
په وربل باندي ګرد	۲۷
دحسن جلوه	۲۸
ملت اومملکت	۲۸_۳۰
لوی افتخار	۳۰_۳۲
ويده ګوجر	۳۲_۳۳
ناخاپي کاني	۳۳_۳۷
ټکی اوريا	۳۷_۳۸
عاقبت	۳۸_۳۹

سرليك:	مخ:
زما حال	۳۹
داميدرڼا	۴۰
لمره!	۴۰_۴۲
دوطن ترانه	۴۲_۴۳
دافغان ترانه	۴۳_۴۵
ديووالی ترانه	۴۵
دمعارف ترانه	۴۵_۴۶
دغيرت سندره	۴۶_۴۷
استعمارچيان	۴۷
علم او معنا	۴۷_۴۸
دپلار توره	۴۸_۴۹
نه ځي	۴۹_۵۰
ښکاري باز	۵۰_۵۲
زخمي زړه	۵۲_۵۹
دشاعرنظر	۵۹_۶۰
څه ګورم	۶۰
غريب ماشوم	۶۱_۶۲
خوارحسن	۶۲_۶۳
همدردي	۶۳_۶۴
حسن اونظر	۶۴_۶۵
بډای	۶۵
ماشوم	۶۶
غزل	۶۶_۶۷
دنازمېرمني	۶۷_۶۸
په ليلی پسي ځم	۶۹
څومره به ښه وي	۶۹_۷۰
څه يم	۷۱
زما ګناه	۷۱_۷۲
زما خوب	۷۲_۷۳
انسان	۷۳_۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
ثه جوړشوه؟	۷۵ـ۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷ـ۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې اوګردونه	۷۹ـ۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړیتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
دیمرکراسي	۸۴
دروح اطمینان	۸۴
صبر	۸۴ـ۸۵
ددنیا قانون	۸۵
یوسف اوزلیخا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فکر او مینه	۸۶
آشنایي	۸۶
فکراو کار	۸۶ـ۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړی	۸۸ـ۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپین	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپین او تور دیوان	۹۰ـ۹۱
حقیقت	۹۱ـ۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرټیټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼې تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښي فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته
ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې
شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پټنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی
که رباب وي که شپیلۍ وي که داریاوي

ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معناوي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زماوي

په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي

ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نری

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينوزږونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي
وروروليی صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآيين کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه
دانسان زړکی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړونه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت" هيله اوفکر جهاني وي
زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي *

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوڼيووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوري داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نيسي
مينه په مابانډې پيريان راولي

ګوره په سپين مخ بانډې تورې زلفې
توره شپه څنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي
خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواوبې وزلو دوستي
سړی په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتوروسپين اوسره دوستۍ خاطرته
سپين مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوریې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفې شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زرونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدا نښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده

په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا

ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي

مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا

که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو

غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونش دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده

مینه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غېرکښې نیول دنورومخکښې

که په خوښه اورضاوي څه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي یاراني

نه هجران شته نه دهجرترانې

بې ریباره وصالونه شامدام دي

نشته کوډې نه تعویذنه شکرانې

که په ګل پورې سینه مږي بلبله

که دشوندوښکلول وي یوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني ښه ځومره کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېږې اوپسونه   شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښايسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپریم نه ویرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخوړې، غوړې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلی شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتږی یم ځکه
لکه ګل هره شپه څاځکی دشبنم خورم

زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پروا ده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولويې دتندي که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيتۍ
وبه نه شيندې خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررته

دپښې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې ځکې دوطن پې دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښې په دې تي درسره خوله ده
هغه خوراو وروړکښه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په ,,الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غر موتللی هرلورته

څوک تينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دېرقوتونه

مونږ لاندې کړي دېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټۍ پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکېږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وریا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړۍ زمونږدي اوشړۍ اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تيروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپڅ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده

پيره داريې يوسپين ديودى ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردى نشي ورتللى لاريې سخته ده بيشانه

داقصه مې اوريدلى په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې يې تل ګرځي سپين بازان کوي ښارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښترېې توري زلفې   تک سپين مخ يې دلېلادی

سپين سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمرراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا برېښي   درحمت دنوروړشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوسترووډيوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صياده ويره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله موميې ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې نندارې کړي
دسپین غره تورې لښکرې دنښترویې پېرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندپرغنیمت دی
ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویږه
بل په سره اوربانديٰ نیسي چې کړیږه
کاشکی نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کیږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یوویني تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تېاکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای پــــــــــه ســـــــــــروګلومينو ننـــــــــــــــدارچيانو

هيــــــــــــــروئ مــــــــــــــه کاراوزياردباغبانـــــــــــــــانو

دهقانــــــــــان لــــــــــري پــــــــــه تاســـــــــــوډېرحقونه

دهمـــــــــــــدوی دلاس پيــــــــــــــدادی داګلونــــــــــــــه

آزادي*****

پــــــه شــــــړی کښـــــــي ښـــــــه يـــــــم زه آزاد فقيــــــــر

نـــــــه وريښموکښـــــــــــي چينجـــــــــــی غونــــــــدي اســــــــير

پــــــه خمتاکښـــــــي حـــــــرازاد ښـــــــه دی ســـــل ځلـــــــه

لـــــــه غلامــــــــه چـــــــي لبـــــــاس يـــــــي وي حريــــــــــر

دوژغنوپـــــــــــه کېـــــــــــړدی کښـــــــــــي کـــــــــه آزاد يــــــــــم

يووېښــــــــــته بـــــــــه يـــــــــي ورنکـــــــــړم پـــــــــه کشـــــــــمير

پـــــــه ويجـــــــاړه کښـــــــي مرغـــــــه ځالـــــــه کښـــــــي خـــــــوښ وي

پــــــــــه قفــــــــــس کښــــــــــي دســــــــــرو زرووي زهيـــــــــــر

چـــــــي مرغـــــــان پـــــــه هـــــــواوينم چـــــــرګ پـــــــه ځمکـــــــه

راتـــــــــه يـــــــــاد داســـــــــارت شـــــــــي بـــــــــدتاثير

همېشـــــــــــــه اســـــــــــــيرمرغه دي خـــــــــــــوړل شـــــــــــــوي

اوبڼکـــــــــــي يـــــــــــي بالښـــــــــــت دخـــــــــــان اوميـــــــــــر

لـــــــه لينـــــــدی داســـــــارته چـــــــي خـــــــوک خـــــــلاص شـــــــي

بـــــــــي وزروپـــــــــه هـــــــــواځي لکـــــــــه تيـــــــــر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته　　دګلوخواکښې بلبلان نشته

نندارې شته دي سترګوردپاره　　دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي　　مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم　　تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی　　میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي　　په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی　　ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې　　سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي　　دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به وچې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اوربانديٍ نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې

کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې

ژوندون ښه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې وويني سباته

په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم

له قديمه په ډېوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډېوه دځان سيز ل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډېوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه

له سيزلو نه نجات دی زمونږ مړينه

سوزوسازد زندګۍ ښه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ويرېږم
دخليل په شاني سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانده پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی
داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی
دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی
بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی
اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غرورغوته شنيلی راغلی

بيا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښېي ګوره حمل[1] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسېي کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دي جهانه سره

په غرو رغوکښېي دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دي احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښېي تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دي کور ودان وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېدی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زرونه دخوارانو
دخزان سړه سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼي چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بډايان دې هم هواته هوسيږي

درروان دې ګړنديوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله

زيړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ثومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزيړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ

که پوهيږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زيړي پاڼي راتوييږي

سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بليږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله ميوه وي په باغوکښې
کله سيوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شينکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نيازدی
چاچې کړله سرلويی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېووړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راڅرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځی یې لیندې باڼه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې

په یوه هواکښې ټولې لوېدلې

ددې ټولویوخزان اویوبهار و

ښه اوبدې وشریک یوې واکدارو

ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې

لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې

چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه

دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه

چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و

دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و

له یوه سره لویې وه نورڅه نه و

بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و

دمرغانونغمې وې پکښې څورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه

رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې

لکه وي چې ولسونه په وطن کښې

هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو

دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو

په حقونوکښې یې نه وڅه توپیر

مالیاروپه هرې ونې ډېرزهیر

یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و

په تمامه معنی یوصحیح ملت و

لکه باغ یوملکت وګڼه وروره

پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره

ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهېږې

که کوې بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غړونه بېل خویونه
مګر دواړه اوسېدونکی دیو کوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

دېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
دېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
دېرښکته ګورم چې خپل ټیټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چاامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه دېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لبر نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېوړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتۍ ټولې
له خپلومېښو ولاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وریپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي ګانې***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دې کړې بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشي بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لويږي زما په سرله لاسه دتقدير
په آزارکښې زما نه کوي تقصير
بې سببه رسيږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقديرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هريوکارته يوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولې ویوکانې له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلې په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانې وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې بې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشوه موده شوه ډېره تېره
قهرېې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کانې له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبیراوانتظام لري جریان
بې احتیاطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقدیرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې ولیدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان تول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله څني زیات
یوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تیټ وپاس
په احتیاط خوځوه دلته پښه اولاس
څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ویل
داحسان جزابه ووینې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره څمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د.. الفت"
نوبه ووینې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پریږده نورکارونه دریا

اورلړونی غوندې سوی اوتک توریږي
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي ځه بلا

خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان څوک دی زه یې دومره پیژنمه
چې حیوان نه بیلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق كړي باطل حق كړي په ويلو

نوم پري كښيږدي دروااوناروا

عقل ثه دى منطق ثه دى حكمت ثه دى

غولول ديوه بل په هغه دا

كله خوبن كله غمجن كله حيران شم

دادنياده ګډه وډه تماشا

په حرامونارواسړى ته ورشي

ثه لولې اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوبنكويوسي
چې خواران اوغريبان چاړولي
نن سبا به داقبا ل له تيلى كوزشي
چاچې سترى اوستومانه څغلولي
زمانه به يې دنورو خندنى كا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن كښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ كښې كړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلى اوري
وري سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياكښې
بياله نازه راكوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيليۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته
تيبت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پورې ترلی
دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې ببديا کښې يمه   غره اوصحرا کښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله تووده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرنا*

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کیږي   چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمیدوده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوندپیښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوندی ستا په برخه   چې نورتېول تري ګرېزان دي
لړ څه وغوړوه سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډي

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوند ګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه

درتهګوري هندوکش په هسکه غاړه

خیرخانه ده که غزنې که سرخ کوتل دی

منډېګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ دیوه په هروخت کښې روښانه

دروېزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ

اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکېږي ثمر

دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ

وطن دی کورزمونږ

که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو

ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا

دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لویږو په دې مینا مستېږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي
ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي
دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام ليموکښې
تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې
له غليمانو دې په امان يې
ته دې سرلوړی تل په جهان يې
زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه
ستاله عزته له اعتلانه
تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو
دښمن دظلم دناروا يو
آزادي ستاتو آزادي ستايو
سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو
نه ظالمان يونه مظلومان يو
ښاغلی نسل مونږ دافغان يو
تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې   دعقل په کوخوکښې   په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو   مین په اعتلا یو   دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو   هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې تورسپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي نابشاددې وي   خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري

پښتونه ستا نیوولره مارشا ل دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي ورې ورې مرغۍ ولي

ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري

له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرخه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي

هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي

هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جا ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي

ددوی له لاسه وینوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي

وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرېتي کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې

عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو

که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی

چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی

بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر

له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی

که اغوستی یې پوټکی دسموروي

خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک

باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا

د تعظیم او احترام دقدر وړدی

بحرډک له مرغلروچوپ روان وي

دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار

دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار

توریالی نشته چې څه کارترې واخلي

توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تیکی ډېرعمروتلی نه ده

اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري

بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار

یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده

تېره خنجرونوم یې وذوالفقار

دغسې نه وه چې دااوس یې وینم

په ډېروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم ستړگه سوزيده ورځينې
په غزاګانو کښې يې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ايښی
نه ويني خوب کښې هغه ليل ونهار

هيڅ په کارنه ده وخت يې لاړه تېرشه
خوته يې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان يوپتنګا ن بلوډيوونه نه ځي

څو قرنه کيږي توره لاس کښې د افغان وينمه

د تورې بريښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې موتورې معلقې وې تل

دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دباباګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوی عادت مونږ پريښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلي لمبي زمونږ په زړوکښي که مړي شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه څي

بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه څي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه

غوڅه اوپرېکړه دچړوتورو له خولونه نه څي

ښکاري باز*

بازنيولی په منګولوکښي سيسی وه

خوندوره مزه داره ښه مړی وه

چي يي راوړه خپل خاوندته سلامته

بي څه طمع بي احسانه بي منته

چاويل ورته چي ای بازه نادانه

څه ليدلی تاله لاسه دانسانه

چي په لاس کښي ورکوي پخپله ځان ته

ورته نيسي دهواپرندګان ته

ولي بل مرغه نيولی له غړی تا

ولي ورکړله انسان ته دامړی تا

تاپخپله ولي نه خوړه هواکښي

پاتي نشوي ولي دي لويه فضاکښي

له پنجو د بنيادمه چي شوي خلاص ته

څنګه راغلي ورته بياپه ډېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه

ستا پروازلاندي خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شپې ته کولې

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانددې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تېت شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګرى یوانسان دبل انسان شي

زخمي زره(۱) *****

زره يې مه بوله تورکانی دصحرادی
په ليدودزخمي زره چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — اى زما زخمي زړګيه!
مرورله تول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ څوریږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان څنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــه پیمخونــازولو   التفــات اووفــاغوارې
کــه دنازنعمــت خاوندنــه   مــروت اوســخاغوارې
یاپیالــه لــه میوډکــه   لــه پیمخــې اشــناغوارې
یاســازونه ســرو دونــه   یــادمینې دنیــا غــوارې

دســکوت طلســم مــات کــړه راتــه ووایــه احــوال خپــل
لــه هېچانــه مــه ویرېــږه کــړه ښــکاره ارزوامــا ل خپــل

ددردمنوپــه حــا ل ژاړې   کــه پــه کونــدویتمانو
شــپه او ورځ دې پــه غوروکښــې   وي ژړاد مظلومــانو
کــه داهــومره نــاقرارکړې   پــه فریــادبې نوایــانو
هرطــرف نــارې ســورې   دغمجنورنځورانــو

بــې لــه غمــه نورخــه نشــته دشــپوورځوپه لمــن کښــې
خوشــحالي هرکــوره نشــته پــه هــېڅ کــوراوهېڅ وطــن کښــې

ژاړه ژاړه خــودې تــوان دی   وخــت دغــم او دژړادی
یودبــل غوښــوته وړی   کــه آشــناکه نــا آشــنا دی
انســان کلــه خبــردارنن   پــه روا اونــاروا دی
دوســت دښــمن نــه معلــومیږي   ورورد وروړپــه مــرک رضــادی

محبــت لــه زړونــوتللی رحــم نشــته پــه جهــان کښــې
عاطفــه اوپېرزوینــه نــه ده پــاتې پــه انســان کښــې

تــوره شــپه تــوره بــلاده   کــه لــوکی دغــم داوردی
چــې بــل شــوی پــه جهــان کښــې   ددنیــا پــرې ســوی کــوردی
یــاخوتور رنــک دکنــاه دی   مــخ دځمکــې پــرې ټــک تــوردی
یــادغم تــوره کیــږدی ده   یاجهــان تورلکــه ســکوردی

دځکړواورونــه بــل دي پکښــې ســوزي عالمونــه
رســیدلی ترآســمانه دهمدغــه اور دودونــه

محاذونــه دجنــګ جوړشــوه   پــه هرلــوری هــره خواکښــې
فــولادي اســمان جــوړکړی   طیــارو پــا س پــه هواکښــې
دکولیــو بارانونــه   ځکــه اوري پــه دنیاکښــې
بــې لــه ســروینو څــه نشــته   دشــپوورځو پــه میناکښــې

دســرووینوعکس پریــووت داســمان پــه کناروکښــې
فســادونه شــوه برســېره بحــرو برغــرو او رغوکښــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژروونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګارېې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې   په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بیخي نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا ځپوونړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوړې مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تبرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل ورورمال ته غل دی
دوه خواړه یاران چې ګورې   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوېې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورورددي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفرېب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوپاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرښتون شه دامتل دی خنګه غرهسې کربوري
کړه سرې اوتودې تیرې داتعلیم کړي ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام ونګ دی ... ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره ... دپښتون سری ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی ... توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه ... دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کیږي
چې بې تیغه وي مړشوی په تخته باندې لوځیږي

توره حق اوحقیقت دی ... شریعت پرې رڼا کیږي
توري شپې دولسونو ... بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف یې بس دی ... چې په توره غزاکیږي
دظالم اوخدای ناترسه ... ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتیرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تیره توره ... په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي ... چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې ... حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي ... په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تیره توره ... په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي ... دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره ... داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي ... دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتیرې توري ... له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم ... سومنات ته رسیدلي
حق پالونکوتوریالیو ... خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې ... په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک ... که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې ... که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه ... یاله خدایه جنت غواړي
تل په توره ګټل کیږي ... خوټینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري يو بل ته ښيلي

ته ويده وې په ځانګوکښې هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې نه له شره دجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه مورکړه توره آویزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موداسې روزلې

که پوهیږې زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورد ځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولوواره

بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې مالیدلی دامضمون دی

„مړنی دي چې یادیږي په سندرواوپه ویر“
دهرنشي ورکولی دتېرې تورې تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسیږه
که ږلی اوتندراوري له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هیچا اوله هېڅ شي مه ویریږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټینګ ودریږه

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختېک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودينداري ده
تقاضادزمانې ده   اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې تولوای پښتونه   تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غبېره واژه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو   بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوڅوواړودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیايې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه   ی زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې   ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري   بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښي یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښي   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښي یوه وینه
زه اوته دیوموخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوي سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګړیږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لراوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر**

زه یې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه وېرندونکي ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرې ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازيې هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په موهیرم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولې زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلې سیرت دی

خودخوارحسن لره قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خوارو زارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تیرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوربښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلیخاده

راځئ! خیرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وربځې په آسمان کښې بیا

څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره

تول باغ ژړېدلی څکه اوښکي دي دګل په مخ

ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پیدانکړي

یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر*

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه

ډېوه بله وه دحسن ګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع څکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بینایې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و

بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه

مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو

ګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه کې نابیناوه

بلهای*

یویې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي
خېټه یې لویه اوککره یې وړه ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه
مزدوران وږي دي یوه بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام
هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي
چې تناره کښې څڅېدلی ترې پېړه ده ډېره

کورېې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکرېې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړې
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اېښې داشین خا ل ستاپه جبین دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښېي يې سل زړونه دي پيېلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې***

ورورډې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښېې امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غريبي خواره خواري كوركښي څه نه دي پاتې

مه كوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولى دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروكاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبركړه په مونږ زړه وسيزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداكړه دخپل كورله كسب وكاره سره

يوزړه په لاس كښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداكړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکېره په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم

لوی اووارِه نه پېژنم یم دماشوم په مثال

ځوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم

نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ځومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

ځومره به ښه وي، ځومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنږدې شم ته وایې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته وایې دزړه حالونه

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته وایې نه یم دومره ارزانه

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغربیانویمه

سکنی وروردعاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګیۍ ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېرویربدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غوارم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوریې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاږه درته ولاړدي ټیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډیرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی
تعبیرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان لیدلی دی
زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهیږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنګه زندان لیدلی دی
که هریورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان*

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان ونګه

تېټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان ونګه

دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم

ټول حیوانات مې دي تابع ماسلیمان ونګه

تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډیوه بلېږي

دآسمان واړه ملایک مې شاګردان ونګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې ديوې منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پريشان ماپريشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصيږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلي يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني دېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجمال دېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه
اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه
چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی دریابونه جوړشوه
لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه
دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه
چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپیروخاورو ښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه
سره او سپین ماچې په نظرمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه
مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دخه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلوى حکمت دى
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دى
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دى
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چاباندي رواکله حکومت دى
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دى
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دى
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوى عزت دخپل وطن اوقام خدمت دى
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهېدلى نن" الفت" دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتي وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دبارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې دوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراتې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولياقت کښې دى هغه ځنې بهتردى

هغه په پيسوباندې په هرځاى کښې معتبردى

پخپلو سوغاتوپه لويوخلقو زورور دى

رشوت په رشوتونو هضموي دايې هنردى

کارغه دې خوري مرداري هريووايي چې بلبل دى

دپوهې صفتونه يې کوو مکرجاهل دى

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پرې کيږي

سم نشي دريدلى ډيرکريږي اوتيتيږي

سرټيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه بيليږي

اوضاع اوحرکات يې ټيټ اوپست رامعلوميږي

زمونږ په مامورينوکښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دايوهرځاى کښې وستايودابل هرځاى رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپيژنووطن رڼاکړو

ترخوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ويښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ښنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسي يومېلمه له کوم هېواده
چي يي خپل کالي ښندلی په ښووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو
مخ اوښتې باندي يي پروت دلاري ګردو
ماوي ښه دي وليدل په دي جهان کښي
ويلي دومره ښومه پوه چي جهان ګردو

(۳)

له دي خاوروښوه پيداډېرعالمونه
چي آباديي کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوښوورځي يي دژوندسندري ووي
بېرته خاوري شوه اوچت يي شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يي لا آثارو
يومرغه په دېوا ل ناست دايي ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چي ګوړئ په يووخت کښي
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجدا شي

یا بخار له دریابونو په هوا شي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یو ګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرد او ملت

(۱)

په زرګونو کلو ژوند کړي ملتونه

په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نو کښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فرد تابع د جمعیت دی

د ملت اجماع قانون د شریعت دی

پس د خدای او د رسول له امرونهی

د ښو بدو معیار فکر د ملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډیروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیرنده ددغسې کتوده

سرېتوب

دتوتیانو لېه ویناداملومېږي
چې خبروباندې څوک نه سرې کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډېوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فريادي نشي
زړه يې مه بوله تورکانی دصحرادی
په ليدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سياست

سياست دمطلب سرته رسول دی
په تدبيراوفکربانديي کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقيمه نتيجه نه اخيستل دی

بې قدري

لکه ګل دبيانان هسې لوېږم
څوک مې نه ويني په سترګوچې څه کيږم
دښايست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسيږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې ځوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايي غواړې زما جانه
په سختيوکښې دځپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخو زړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کيږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بېي له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکريوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
يومنګی دډکېدووخت کښېې ويل
تري نه يواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتېرى اوبه څکل

(۲)

په ربښتيا چې څوک منګی غونډې ډکېږي
ورو ترږوله احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پره نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان
چې مونږ پېژنوسيزونکی دخپل ځان
مونږله شمع ،شمع اورله تيلی واخيست
تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهاروږمه تاوېږي
ښایسته جونې ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدي داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتېته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوټولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودړپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلې زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمي کړم
یوي پېغلې په اوروومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډیرمین په دې کودردي یوځای شوي

ډېرمنکي دلته مات شوي لڼدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

یوناخاپه راپیداکوم لیونی شو

ماشومان ورته راغوڼدشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشې دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

دااميدي خوک له مانه هیڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر او حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپينې سپوږمۍ کښې
خاوند اينبی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کيف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه خيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سليمان دی
ماليدلی په قدرت کښې دانسان دی
په رښتيا که ته څه کاروزځنې واخلې
شپې او ورځې هغه سپين اوتورديوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروايي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایې دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایې خوشبویې بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نوروايي له ډېرې زړه تنګۍ نه
زړه يې چوي اوګرېوان يې څيرى کېږي

ثواب

دبډای ثواب دوړى مړول دى

دفقيرثواب روژې خداى ته نيول دى

غازي وژني بل سړى ثواب دپاره

دشهيدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مينه ديار

دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار

په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دډار

شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

١- دپسرلی نغمه.
٢- بله ډیوه.
٣- لغوي څیړنه.
٤- پښتو سندرې.
٥-عالي افکار.
٦- څه لیکل یا لیک پوهه.
٧- ادبي بحثونه.
٨- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
٩- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
١٠- د آزادۍ پیغام.
١١- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاء او انشاء.

۱٦- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هئيت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library